

LISTA LUCRĂRILOR DE PROMOVARE ȘI POPULARIZARE A ȘTIINȚEI PUBLICATE ÎN ANUL PRECEDENT DECERNĂRII, 2021:

ROMAI JOURNAL

Romanian Society of Applied and Industrial Mathematics

1. **Mitrofan CHOBAN, Tatiana ROTARU**
„130 Years of for Solving the Poincare`s Center-Focus Problem”, nr.1, 2021, pag. 1-16.

REVISTA „Limba Română”

2. **Tatiana ROTARU în dialog cu Ion TIGHINEANU**
„Academia de Științe a Moldovei: ani de căutări și afirmare”, nr.2, 2021, pag. 33-51. Materialul este consacrat aniversării a 60-a de la fondarea Academiei de Științe a Moldovei (1961) și a 75-a (1946) de la crearea primelor instituții de tip academic.

3. **Tatiana ROTARU în dialog cu Eugeniu COȘERIU**
„În știință nu căutam afirmarea noastră personală, ci întotdeauna numai adevărul obiectiv al lucrurilor de care ne ocupăm”, nr.4, 2021, pag. 154-163. Interviu publicat pentru prima oară la rubrica INEDIT, realizat cu celebrul lingvist cu aproape trei decenii în urmă.

REVISTA „Săptămâna”

4. Tatiana ROTARU

- „Tudor Țopa – Omul Cetății, patriarh al publicisticii moldovenesti”**, nr. 29 din 23 iulie 2021, pag. 6, 10. Portret al omului de cultură și scriitorului Tudor Țopa, apreciat cu cele mai înalte distincții de stat, dar și cu Medalia academică „Dimitrie Cantemir” pentru merite deosebite.

5. Tatiana ROTARU

- „Profesorul Constantin Ețco, „Magul din țara gorunilor” In memoriam**, nr. 47 din 10 decembrie 2021, pag 6. Profesorul universitar al USMF „N. Testemițanu” a fost laureat al Premiului AȘM pentru cele mai valoroase lucrări științifice ale anului.

SĂPTĂMÂNALUL „Făclia”

6. Tatiana ROTARU

- „Oameni care au scris pe viu istoria fizicii contemporane”**, nr. 4 din 29 ianuarie 1921, pag 3. Articol consacrat acad. Dumitru Ghițu cu prilejul aniversării a 90-a de

la naștere, unul din stâlpii de bază, pe care s-a ținut timp de câteva decenii IFA, apoi Institutul de Inginerie Electronică și Nanotehnologii, ce-i poartă astăzi numele.

7. Tatiana ROTARU

„Când un moldovean cu har va ajunge Laureat Nobel?”, nr. 25 din 25 iunie 2021, pag. 1, 2. Interviu realizat cu acad. Valeriu Canțer în 2010, reactualizat în contextul „Lecțiile publice ale Laureatilor Premiului Nobel prezentate pe parcursul „Săptămânii Științei la AȘM”.

8. Tatiana ROTARU

„Matematicienii moldoveni – primii în lume au soluționat Problema Centrului și a Focarului enunțată de Poincare”, nr. 44 din 26 noiembrie 2021, pag. 1, 2. Acest rezultat științific cu titlul de descoperire a fost confirmat prin editarea monografiei în engleză, SUA, la o prestigioasă editură științifică, autori: prof. univ. Mihail Popa și dr. Victor Pricop.

9. Tatiana ROTARU

1. „Lumina de la capătul tunelului”, publicat la rubrica Conferința Internațională Macro-2021, nr. 46 din 10 decembrie 2021, pag. 1, 3. În articol se analizează situația gravă din cercetare din cauza subfinanțării, soldată cu reducerea dramatică a potențialului științific, exodul de creieri, degradarea bazei tehnico-materiale științifice.

10. Tatiana ROTARU

2. „Lumina de la capătul tunelului”, publicată la rubrica Conferința Internațională Macro-2021, nr. 47 din 17 decembrie 2021, pag. 1, 2. În articol se analizează situația gravă din cercetare din cauza subfinanțării, soldată cu reducerea dramatică a potențialului științific, exodul de creieri, degradarea bazei tehnico-materiale științifice.

FACEBOOK

Pe pagina mea de pe Facebook au fost promovate majoritatea materialelor enumerate mai sus, informație curentă pusă la dispoziție de conducerea AȘM pentru promovare și alte publicații realizate la inițiativa mea cu tematica științifică. Aduc unele exemple.

11. Ion Tighineanu

„Natura se răzbună!” distribuit în pagina mea la 9 ianuarie 2021. Președintele ne informează cu privire convocarea la Glasgow, Marea Britanie, a unei întruniri, în noiembrie 2021, în cadrul căreia liderii mondiali vor identifica acțiunile, la nivel global, pentru stabilirea măsurilor necesare ce se impun în scopul evitării celor mai grave consecințe ale schimbărilor climatice. Este semnificativ că autorul publică și o poezie la această temă cu titlul „*Oare-am adus sfârșitul lumii?..*”

12. Tatiana ROTARU

„Opera lui Mihai Eminescu: aspecte științifice!”, interviu publicat cu acad. Ion Tighineanu, președintele AȘM, la 17 ianuarie 2021.

13. Liliana CONDRATICOVA

„Ziua Națională a Culturii celebrată de Academia de Științe a Moldovei”, promovat la 18 ianuarie 2021, preluat de pe site-ul AȘM: <https://asm.md/ziua-nationala-culturii-celebrata-de-academia-de-stiinte-moldovei->

14. Conferința științifică „Problemele de sănătate mintală – urmări grave în perioada post-COVID” material preluat de pe site-ul AȘM și promovat pe F.B. <https://www.youtube.com/watch?v=0MoCYIRorVU&feature=youtu.be>

15. Tatiana ROTARU

Dumitru Ghițu la 75 de ani: Orice zbor începe cu niște pași pe pământ, publicat la 25 ianuarie 2021 pe <https://rotaru.home.blog/2021/01/25/dumitru-ghitu-la-75-de-ani-orice-zbor->

16. Tatiana ROTARU

„Primul savant din matematică ne-a părăsit”, academicianul Mitrofan Ciobanu (05.01.1942-02.02.2021), material de autor, publicat la 3 februarie 2021.

17. Tatiana ROTARU

„Matematica va fi limba latină a viitorului”, omagiu regrețurilor academicieni Mitrofan Ciobanu și Valeriu Canțer, publicat la 4 februarie 2021.

18. Tatiana ROTARU

„Act de recunoaștere internațională”, Felicitarea unui grup de savanți și oameni de cultură, adresată acad. Ion Tighineanu cu prilejul alegerii Domniei sale în membrii Academiei Europene, publicată în săptămânalul "Făclia" din 5 februarie 2021 și promovată pe F.B. la 8 februarie 2021.

19. Tatiana ROTARU

„Competență, obiectivitate, principialitate, patriotism, cumsecădenie...”, doctorul habilitat Gheorghe Cuciureanu șef al Direcției evaluare în cercetare și inovare (ANACEC) ajuns la 50 de ani, portret publicat la 9 februarie 2021.

20. Tatiana ROTARU

„Încă un savant a fost ucis de COVID-19: Maria NEDEALCOV (26.06.1960-03.03.2021)”, publicat la 3 martie 2021.

21. Tatiana ROTARU

„RECVIEM PENTRU MARIA”, portret consacrat mult regretatei cercetătoare Maria Nedealcov, m.c., profesor universitar, director al Institutului de Ecologie și Geografie, publicat la 4 martie 2021.

22. In Memoriam membru corespondent Nicolae DABIJA, necrolog publicat la 12 martie pe site-ul AȘM, <https://asm.md/memori-am-membru-corespondent-nicolae-dabija> și promovat în aceeași zi F.B.

23. Ion Tighineanu

„Figură emblematică”, material și versuri dedicate mult regretatului scriitor Nicolae Dabija, publicat în “Literatura și Arta” la 18 martie, pag. 1 și promovat pe F.B. la 19 martie.

24. Tatiana ROTARU

„Academia și președintele ei: la mulți ani!” Felicitare acad. Ion Tighineanu, președintele AȘM, publicat la 22 martie 2021.

25. Tatiana ROTARU

„COMEMORĂM DOI SAVANȚI NOTORII!”, consacrat acad. Valeriu Canțer (05.02.1955-02.04.2017), președintele Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare, și acad. Vsevolod Moscalenco (26.09.1928-02.04.2018), fondatorul școlii științifice în domeniul supraconductorilor cu mai multe benzi de energie și al sistemelor electronice puternic corelate, publicat la 2 aprilie 2021.

26. Liliana CONDRATICOVA, dr. hab., secretarul științific general al AȘM, a participat la Emisiunea “Știință și inovare” <https://trm.md/ro/stiinta-si-inovare/stiinta-si-inovare-emisiune-din-11-aprilie-2021> și promovată la 13 aprilie curent.

27. Concursului Internațional de Canto Academic „Alexei Stârcea”, ediția a XII-a, [Muzeul de Istorie a Orasului Chisinau - Chisinau City History Museum](https://youtu.be/o_vc50n6ELM), https://youtu.be/o_vc50n6ELM, publicat la 20 aprilie 2021. Participanți prof. univ. Aurelian Dănilă, precum și reprezentați ai Institutului Patrimoniului Cultural.

28. Trio academic: un fizician și doi compozitori „Academia – simbol al națiunii” – un omagiu adus Academiei de Științe a Moldovei”. Prezidiul Academiei de Științe a Moldovei a propus interpretarea compoziției muzicale „Academia – simbol al națiunii” la inaugurarea conferințelor științifice organizate de AȘM și susținerea lecțiilor publice în cadrul AȘM. Promovat la 4 mai 2021.

29. Tatiana ROTARU

„La o aniversare – acum 10 ani: Academicianul Eva Gudumac și visele unor fete de la țară”, portret dedicat acad. Eva Gudumac cu prilejul aniversării a 80-a. Publicat la 7 mai 2021 <https://rotaru.home.blog/2021/05/07/la-o-aniversare-acum-10-ani-academicianul-eva-gudumac-si-visele-unor-fete-de-la-tara/>

30. Tatiana ROTARU

„Academicianul Gheorghe Paladi împlinește 92 de ani”, publicat la 9 mai 2021.

31. Tatiana ROTARU

„E trist s-a stins din viață academicianul Haralambie Corbu”, material consacrat regretatului savant. Publicat la 12 mai 2021.

32. Tatiana ROTARU

„Matematica a fost și rămâne sensul vieții lui”, publicat la 16 mai 2021 cu prilejul zilei de naștere a prof. univ. Mihail Popa.

33. Tatiana ROTARU

Felicitări dlui Vladimir Colos cu prilejul acordării titlului de artist ai Federației Internaționale de Artă Fotografică (FIAP), alături de alți doi maeștri de artă fotografică din republică! A activat la AȘM peste patru decenii. Publicat la 20 mai 2021.

34. Tatiana ROTARU

„Academicianul Gheorghe Paladi își exprimă gratitudinea și susținătorilor și admiratorilor săi”, publicat la 21 mai 2021.

35. Tatiana ROTARU

„Când un academician bate la Sfintele Porți”, referință la editorialul redactorului-șef al săptămânalului „Făclia” Tudor Rusu privind creația poetică a acad. Ion Tighineanu. Publicat la 24 mai 2021.

36. Tatiana ROTARU

„Au fost aleși trei noi membri de onoare ai AȘM”: profesorul Randy SCHEKMAN din SUA – Laureat al Premiului Nobel în Medicină (2013), doctorul inginer Dumitru-Dorin PRUNARIU – primul cosmonaut român, dirijorul Alexandru

SAMOILĂ, artist al poporului, laureat al Premiului Național, cavaler al „Ordinului Republicii”. Publicat la 31 mai 2021.

37. Săptămâna științei (7-12 iunie), publicat la 1 iunie 2021.
<https://www.youtube.com/watch?v=DIWFZy65FxU>

38. „Agenda săptămânii științei” publicat la 1 iunie 2021
<https://asm.md/agenda-saptamanii-stiintei?fbclid=IwAR17csopgycq-ZDrq3Rn1EJuChipjwy0VkdakEUEIr92VU>

39. Tatiana ROTARU

Săptămâna științei a demarat: „Academia de Științe a Moldovei: ani de căutări și afirmare”, interviu cu președintele AȘM Ion Tighineanu, publicat la 7 iunie 2021.
<https://rotaru.home.blog/2021/06/07/academia-de-stiinte-a-moldovei-ani-de-cautari-si-afirmare/>

40. Tatiana ROTARU

„Sănătatea neurologică a oamenilor contează”, postare consacrată Zilei lucrătorului medical și a farmacistului, 20 iunie 2021.

41. Tatiana ROTARU

„Longevivii din știință: prietenul meu de 101 ani”, acesta este acad. Boris Draganov, de origine basarabeană, născut în s. Copceac, lângă Comrat. Publicat la 19 iulie 2021.

42. Tatiana ROTARU

„Demir Dragnev: principiul lui Cicero l-a propulsat în rândul istoricilor consacrați”, către aniversarea a 85-a savantului, publicat la 27 iulie 2021.

43. Tatiana ROTARU

„Leonid Culiuc la 70 de ani: talent, erudiție, multă muncă și responsabilitate”, publicat la 11 august 2021.
<https://rotaru.home.blog/2020/08/11/academicianul-leonid-culiuc-la-70-de-ani-talent-eruditie-multa-munca-si-responsabilitate/>

43. Tatiana ROTARU

Sociologul Victor Mocanu la 60 de ani: Fiecare om își are destinul în propriile mâini, publicat la 31 august 2021.
<https://rotaru.home.blog/2021/08/31/sociologul-victor-mocanu-la-60-de-ani-fiecare-om-isi-are-destinul-in-propriile-maini>

44. Tatiana ROTARU

La invitația Academiei de Științe a Moldovei profesorul Adrian Belâi va susține o prelegere publică, publicat la 8 septembrie 2021

45. Tatiana ROTARU

Constantin Gaidric la 80 de ani „Știința nu e bună azi, dacă ieri nu s-a gândit la mâine”, publicat la 10 septembrie 2021.

46. Svetlana COJOCARU

„Academia de Științe a Moldovei în topul instituțiilor cu cea mai mare încredere a populației”, publicat la 24 noiembrie 2021, <https://www.moldova-independenta.md/academia-de-stiinte...>

47. Tatiana ROTARU

„Eugen Doga omagiat la Academia de Științe a Moldovei”, publicat la 27 decembrie 2021. <https://www.asm.md/eugen-doga-viata-mea-asa-cum-fost-sa...>

48. Am adus contribuții – arhiva personală de fotografii, videoteca – la pregătirea filmului documentar, consacrat aniversării a 60-a de la fondarea Academiei de Științe a Moldovei (1961) și a 75-a (1946) de la crearea primelor instituții de tip academic.

49. Alte materiale de popularizare a științei și inovării pot fi citite pe adresa <https://www.facebook.com/tatiana.rotaru.7315/>

**Tatiana Rotaru,
15 septembrie 2022**